

Ανάπτυξη και αξιοποίηση φυσικού περιβάλλοντος ορεινού όγκου Ψηλορείτη στην περιοχή Ζωνιανών

Τα Ζωνιανά τα γνώρισε η Ελλάδα ως έναν τόπο ιδιόμορφο, κοινωνικά και οικονομικά, με τη ζωή τους να υφαίνεται και να εξελίσσεται μέσα από τις ατραπούς της παραβατικότητας. Η κοινή γνώμη σχημάτισε άποψη, γενικευμένη και απλουστευμένη. Ωστόσο, η μελέτη που ανατέθηκε από τον πρότανη του ΕΜΠ **Κωνσταντίνο Μουτζούρη** (Μάιος 2008) και χρηματοδοτήθηκε από το ΤΕΕ, ανοίγει διαφορετικές... «ατραπούς» γνώσης και προοπτικής για την περιοχή αυτή του Ψηλορείτη. Μια περιοχή εξαιρετικά άγονη, αλλά με ένα εκπληκτικό φυσικό περιβάλλον και, προπαντός, μια περιοχή που ενάντια σε ό,τι συμβαίνει σε όλη την υπόλοιπη χώρα, διαθέτει πολύ σημαντικό νεανικό πληθυσμό, αφού –κατά τη στατιστική– τα Ζωνιανά εξακολουθούν να έχουν τον υψηλότερο δείκτη γεννητικότητας στην Ευρώπη!

Η έρευνα, κατά την επιστημονική ομάδα του ΕΜΠ που την έφερε σε πέρας, αποσκοπεί στο να αναδείξει, να προβάλει και να αξιοποιήσει το φυσικό περιβάλλον της περιοχής και να συμβάλει σε ένα νέο προσανατολισμό και ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας. Ταυτόχρονα, ανοίγει έναν άλλο δρόμο στην ανάπτυξη των ορεινών περιοχών της Ελλάδας.

Τα όσα προτείνονται από τους μελετητές, προέκυψαν τόσο από την επιτόπια έρευνα, όσο –κυρίως– και μέσα από ανοιχτές συζητήσεις με συμμετοχή του κοινοτάρχη κ. Παρασύρη, του περιφερειάρχη, εκπροσώπων της Νομαρχίας και της Πολεοδομίας Ρεθύμνου, του τοπικού αθλητικού και πολιτιστικού συλλόγου, γεωπόνων, δασκάλων, του παπά και πλήθος κατοίκων. Δηλαδή, μέσα από ένα διάλογο με την τοπική κοινωνία προσδιορίστηκαν οι περιοχές ανάδειξης και παρέμβασης, αλλά και οι ειδικότερες ιδέες και προτάσεις.

Εναπόκειται, πλέον, στους αρμοδίους, να προχωρήσουν στην υλοποίηση των προτάσεων, οι οποίες πείθουν πως «τα Ζωνιανά μπορούμε να τα δούμε και αλλιώς».

Σημείωση: Η πλήρης έρευνα βρίσκεται στη Μονάδα Τεκμηρίωσης του ΤΕΕ.

Επιμέλεια παρουσίασης: **ΓΙΩΡΓΟΣ Π. ΚΑΡΑΛΗΣ**

Υπεύθυνες έρευνας είναι οι: **Θεανώ Φωτίου**, αρχιτέκτονας μηχ., καθηγ. ΕΜΠ, **Μαρία Καφρίτσα**, αρχιτέκτονας, επίκ. καθηγ. ΕΜΠ, **Μαρία Μαρλαντή**, αρχιτέκτονας μηχ. ΕΜΠ - MLA UPC, με συνεργάτες τους: **Αναστασία Γκοντίνου**, αρχιτέκτονα μηχ. ΕΜΠ, εσωτ. αρχ., διακοσμ., σχεδ. αντ. ΣΓΤΚΣ, **Αργυρώ Μουγγολιά**, αρχιτέκτονα μηχ. ΕΜΠ - MLA UPC, **Βάσω Λιόλιου**, αρχιτέκτονα μηχ. ΕΜΠ, μεταπτ. σπουδ. ΕΜΠ, **Βασίλη Ρίζο**, αρχιτέκτονα μηχ. ΑΠΘ, **Μανώλη Πατεράκη**, αρχιτέκτονα μηχ. ΕΜΠ, μεταπτ. σπουδ. ΕΜΠ, **Κατερίνα Σκιαά**, σπουδ. Αρχιτεκτονικής ΕΜΠ.

ση της πορείας που οδηγεί προς το μονοπάτι που οδηγεί στην κορυφή του Ψηλορείτη, καθώς και τη «χιονομέτρηση» κατά τους χειμερινούς μήνες.

Ο οικισμός, σε συνάρτηση με το άμεσο φυσικό του περιβάλλον, εκλαμβάνεται ως ένας σύγχρονος οικισμός, με ισχυρές τάσεις ανάπτυξης. Προστατεύεται μόνο η περιοχή των παλαιών πυρήνων, όπου προτείνεται η λειτουργία κοινόχρηστων δραστηριοτήτων. Στον κεντρικό δρόμο

Πρόταση ανάπτυξης

Η έρευνα αποσκοπεί στο να αναδείξει, να προβάλει και να αξιοποιήσει το φυσικό περιβάλλον της περιοχής και να συμβάλει σε ένα νέο προσανατολισμό και στην ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας.

Επιχειρείται, δηλαδή, με μολό το ίδιο το φυσικό περιβάλλον η πιθανή αναδιάταξη δραστηριοτήτων, πολιτισμικών προτύπων και συμπεριφορών. Εγχείρημα οπωσδήποτε δύσκολο, μακροπρόθεσμο και αβέβαιο, εξαρτώμενο τόσο από αποφάσεις και χρηματοδοτήσεις κεντρικών φορέων, όσο και κυρίως από την αποδοχή, σύμπραξη και συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας.

Με επάλληλες ανοιχτές συζητήσεις με την τοπική κοινωνία και με επιτόπια έρευνα, επιχειρήσαμε να βρούμε τους τόπους που θα μπορούσαν να λειτουργήσουν ως αρθρώσεις για τη συνολική αναδιάταξη. Καταλήξαμε σε δύο μεγάλες περιοχές ανάδειξης και παρέμβασης. Η πρώτη αφορά, κυρίως, το φυσικό τοπίο: Φαράγγι, Ρούσα λίμνη, λόφος Κούμη και οροπέδιο Δαμόθι και η δεύτερη, τον οικισμό και το χώ-

ρο υποδοχής του Σπηλαίου «του Σφενδόνη η Τρύπα».

Οι περιοχές αυτές έχουν διαφορετικό χαρακτήρα η καθεμία και απευθύνονται σε ποικίλες ομάδες τουρισμού, ικανές να «αιμοδοτήσουν» με εναλλακτικό τουρισμό την περιοχή των Ζωνιανών καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Για τις περιοχές αυτές συνελέγησαν όλα τα στοιχεία: φυσικό περιβάλλοντος, οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά, με επιτόπια έρευνα και διάφορες πηγές, καθώς και από προφορικές διηγήσεις.

Από την ανάγνωση των δεδομένων, καταλήξαμε να προτείνουμε ήπιες παρεμβάσεις.

Για το φαράγγι προτείνουμε δύο διαφορετικά κατεβάσματα από τις περιοχές Λίζα και Πελεκατός, διαδρομές διαφορετικής δυσκολίας, με τόπους στάσης, θέασης, ψυχαγωγίας και ανάπαυσης. Με ελάχιστες παρεμβάσεις και με σχεδιασμένα αντικείμενα, χρησιμοποιώντας υλικά που υπάρχουν στην περιοχή, όπως πέτρα, λαμαρίνα, πλέγμα ή σκυρόδεμα, με στόχο τη διευκόλυνση και ενημέρωση του επισκέπτη, αλλά και παράλληλα τη διατήρηση της φυσιογνωμίας του τοπίου.

Για τη Ρούσσα Λίμνη προτείνουμε την αξιοποίηση ενός μεγάλου πλατώματος για την εορτή της κουράς των αιγοπροβάτων, με παράλληλη συγκέντρωση νεολαίας και φεστιβάλ τραγουδιού. Σκοπός της πρότασης είναι να διατηρηθεί και να ενδυναμωθεί ο χαρακτήρας της λαϊκής γιορτής, με έμφαση στα ήθη και έθιμα της περιοχής.

Για το Οροπέδιο Δαμόθι προτείνουμε την κατασκευή ενός καταφυγίου και σήμανση με διπλό χαρακτήρα: την οριοθέτη-

αναπτύσσονται όλες οι δημόσιες εξυπηρετήσεις. Εισάγονται, τέλος, τα δύο συστήματα του πρασίνου και των νερών, που εξυπηρετούν αφενός τον τομέα της παραγωγής, αλλά προσφέρουν παράλληλα και συγκρότηση και ποιοτική αναβάθμιση στον οικισμό.

Στην πλατεία εισόδου του Σπηλαίου «του Σφεντόνη η Τρύπα», το κτίριο αποκαθίσταται για να υποδέχεται τους επισκέπτες, να ενημερώνει για τις τουριστικές δυνατότητες του

χωριού, για τις δραστηριότητες και τα προϊόντα που παράγουν οι κάτοικοι. Επίσης, ένα νέο κτίριο, στο όριο του οικισμού, στεγάζει πολιτιστικές δραστηριότητες και εξυπηρετεί τις ανάγκες ενός μικρού συνεδριακού κέντρου. Κυρίαρχος άξονας αυτής της πρότασης είναι ότι κύριος χρήστης είναι ο κάτοικος του οικισμού και δευτερευόντως ο επισκέπτης.

Το φυσικό περιβάλλον των Ζωνιανών είναι σκληρό και άνυ-

ζωτικής σημασίας έργο και μπορεί να προσφέρει νέα πολιτιστικά πρότυπα και αξίες, καθώς και παραγωγικές δραστηριότητες, οι οποίες θα αναπροσανατολίζουν μια τοπική κοινωνία, η οποία έχει τρωθεί μέσα από την παραβατική δράση ομάδων της τα τελευταία χρόνια.

Το προτεινόμενο πρόγραμμα για την ανάδειξη και προβολή του φυσικού περιβάλλοντος των Ζωνιανών, οφείλει να είναι **ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα που**

κυρίαρχο στοιχείο ανάδειξης είναι η φύση, η οποία, όμως, εκτός από έκθεμα του εαυτού της, μπορεί με κατάλληλες παρεμβάσεις να επιτρέψει καλλιέργειες αρωματικών φυτών και βοτάνων, μελισσοκομία, καθώς και την παραγωγή ζωοτροφών –απαιτείται προς τούτο ένα γεωργικό πρόγραμμα με επινοήσεις έξυπνης εκμετάλλευσης.

Τέλος, όλες οι προτεινόμενες νέες κατασκευές πρέπει να αποτελέσουν υπόδειγμα ως προς

καταγραφής σε 8 επίπεδα του φυσικού τοπίου του φαραγγιού ως εξής:

α. Φωτογραφική αποτύπωση, β. Τοπογραφικές τομές, γ. Βλάστηση, δ. Ποιότητα εδαφών, ε. Σημεία ενδιαφέροντος, στ. Ανθρώπινες επεμβάσεις, ζ. Μονοπάτια, η. Βαθμοί δυσκολίας στο βάδισμα

Η αλληλεπίθεση αυτών των καταγραφών ανέδειξε τα σημεία παρέμβασης στο σύνολο του φαραγγιού.

ορεινών περιοχών με άξονα το φυσικό τοπίο

της **ΘΕΑΝΩΣ ΦΩΤΙΟΥ**, Καθηγήτριας ΕΜΠ

δρο. Αυτό, όμως, το φυσικό περιβάλλον με τις ιδιαιτερότητές του, το αυθεντικά σκληρό και άγριο τοπίο του, μπορεί να προσφέρει στον επισκέπτη στιγμές απόδρασης από το πληθωρικό καταναλωτικό περιβάλλον των πόλεων, αλλά και στον κάτοικο τη δυνατότητα να αναπτύξει νέες δραστηριότητες που θα πλουτίσουν τον τόπο πολιτιστικά και αναπτυξιακά.

Ιδιαίτερα για την κοινότητα των Ζωνιανών, η ανάπτυξη του φυσικού περιβάλλοντος είναι

θα βασίζεται στην αειφόρο ανάπτυξη με τρίπτυχο την προστασία, την ανάδειξη και την προβολή. Η εμπειρία από έργα αποσπασματικά, χωρίς συγκροτημένα συστήματα διαχείρισης και φορείς, είναι αρνητική. Ενώ διατίθενται χρηματοδοτήσεις για ανάλογα έργα, γίνονται με πρόχειρο σχεδιασμό και χωρίς σταδιακό προγραμματισμό και φάσεις ανάπτυξης.

Οι παρεμβάσεις στο φυσικό περιβάλλον οφείλουν να είναι μικρές και αναστρέψιμες. Εδώ το

την ένταξή τους, τη λειτουργία, τη μορφολογία τους και τη βιοκλιματική τους συμπεριφορά.

Η έρευνα του τοπίου έθεσε μεθοδολογικά προβλήματα ως προς τον εντοπισμό των σημείων παρέμβασης. Εφαρμόσαμε ένα σύστημα

Η είσοδος στην κοπή του φαραγγιού

Πρόταση σήμανσης κατά μήκος της διαδρομής

Πρόταση stand ενημέρωσης - πληροφόρησης

Το πλάτωμα στην περιοχή με τις καρυδιές

Το κεντρικό πλάτωμα στην περιοχή Πελεκατού

Από την έρευνα στις ιδέες...

Το σύστημα πρασίνου του οικισμού Ζωνιανών και της ευρύτερης περιοχής

Η περιοχή Κουμπή, πάνω από το φαράγγι, όπου προτείνεται παρατηρητήριο άγριας φύσης

Είδη επεμβάσεων

Οι παρεμβάσεις που προτείνονται είναι ήπιες μορφής, σημειακές, με κύριο στόχο τη διευκόλυνση και ενημέρωση του επισκέπτη, αλλά και, παράλληλα, τη διατήρηση και ανάδειξη της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας του τοπίου. Έτσι, επιλέγονται κατασκευές μικρού μεγέθους, που δε διαταράσσουν το οικοσύστημα της περιοχής. Ταυτόχρονα, η εφαρμογή τους -σε ορισμένες περιπτώσεις- λειτουργεί αποτρεπτικά ως προς τη χρήση του αυτοκινήτου.

Τα υλικά που επιλέγονται, προκύπτουν από στοιχεία που σήμερα απαντώνται στο υπάρχον τοπίο (φυσικό και ανθρωπογενές) ώστε να επιτυγχάνεται η ομαλή ένταξή τους σε αυτό. Σε ορισμένες περιπτώσεις γίνεται ανακύκλωση υπάρχοντος υλικού.

i >> Πολλαπλή σήμανση

Τρεις είναι οι τύποι πολλαπλής σήμανσης που εφαρμόζονται:

- Ο πρώτος τύπος χρησιμοποιείται στις δύο εισόδους των μονοπατιών - κατεβασμάτων -πλάι στο δρόμο- για να σηματοδοτήσει το ξεκίνημά τους, δίνοντας πληροφορίες, όπως, για παράδειγμα, τον τίτλο του έργου, την περίοδο επισκεψιμότητας και το φορέα χρηματοδότησής του.
- Ο δεύτερος τύπος πολλαπλής σηματοδότησης τοποθετείται σε κομβικά σημεία με σκοπό τη διευκόλυνση επιλογής κατεύθυνσης και την πληροφόρηση για τις παροχές και τον εξοπλισμό που απαντώνται σε κάθε περιοχή.

- Ο τρίτος τύπος ακολουθεί την ίδια λογική με τον δεύτερο -δηλαδή προσφέρει πληροφόρηση για τις παροχές και τον εξοπλισμό-, είναι, όμως, προσαρμοσμένος ειδικά για τη διαδρομή μέσα στην κοίτη του φαράγγιού. Η πιάκωση, αυτή τη φορά, δεν γίνεται στο έδαφος, λόγω των χειμάρρων που εμφανίζονται στο φαράγγι, αλλά στα πλευρικά τοιχώματα.

km >> Χιλιομετρική σήμανση

Η πορεία μέσα στο φαράγγι είναι συνολικού μήκους 5 χλμ. Προτείνεται χιλιομετρική σήμανση ανά χιλιόμετρο, στην οποία αναγράφεται τόσο η διανυθείσα χιλιομετρική απόσταση, όσο και η χιλιομετρική απόσταση που απομένει μέχρι την έξοδο του φαράγγιού.

κτ >> Stand ενημέρωσης

Ο εξοπλισμός της ενημέρωσης τοποθετείται σε σημεία ενδιαφέροντος, όπου αναγράφονται χρήσιμες πληροφορίες:

- α. Χάρτης μονοπατιού, με επεξηγήσεις.
- β. Πληροφορίες για τη κλωρίδα και την πανίδα της περιοχής.
- γ. Επισήμανση αρχιτεκτονικών στοιχείων με ιδιαίτερο ενδιαφέρον.
- δ. Περιγραφή της θέας, από σημεία θέασης του τοπίου.

P >> Χώρος στάθμευσης

Προβλέπεται χώρος στάθμευσης κοντά στις περιοχές, στις οποίες καταλήγουν οι αγροτικοί δρόμοι, ώστε να αποτρέφεται η περαιτέρω εισχώρηση του αυτοκινήτου. Εκεί διαμορφώνεται ανάλογα με την περίπτωση ικανός χώρος για να φιλοξενήσει τα σταθμευμένα αυτοκίνητα, με διαμορφώσεις στο έδαφος, που περιορίζονται σε καθαρισμό του εδάφους ή και τυχόν εξομάλυνσή του.

ΣΤα >> **ΣΤβ** >> Σημεία στάσης

Πρόκειται για κατασκευές των οποίων πηγή έμπνευσης είναι οι παραδοσιακές τυπολογίες που συναντώνται στην περιοχή και το κυρίαρχο υλικό, η πέτρα. Προτείνονται δύο τύποι καθιστικών:

- Τα καθιστικά «τύπου α» βασίζονται στη μορφή και στον τρόπο κατασκευής των υπάρχοντων πέτρινων μεγάλων καθιστικών σχήματος Π που βρίσκονται στην ύπαιθρο. Δημιουργούνται διάφορες παραλλαγές της τυπολογίας (σχήμα Π, σχήμα Γ ή συνδυασμός αυτών, με καθίσματα από μεμονωμένες πέτρες). Τοποθετούνται σε σκιερά μέρη, κάτω από μεγάλα δέντρα και σε παράλληλη μεταξύ τους διάταξη.

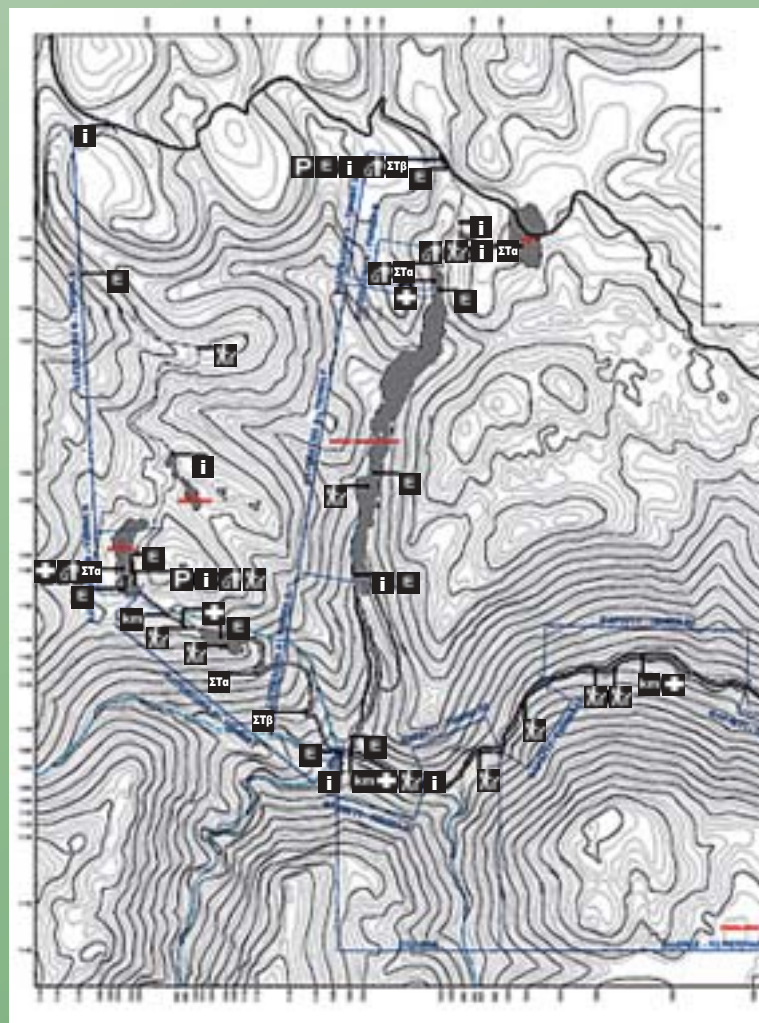
- Τα καθιστικά «τύπου β» είναι σημειακά, από μεγάλες ακατέργαστες πέτρες, που συλλέγονται από τη γύρω περιοχή και τοποθετούνται και αυτά με τη σειρά τους σε σκιερά μέρη, με μεγάλα δέντρα.

Ειδικά για το τμήμα Γ του Β Κατεβάσματος, δημιουργούνται δύο σημεία στάσης, τα οποία διαφοροποιούνται από τα παραπάνω καθιστικά και σηματοδοτούνται από την ύπαρξη πρίνων. Η πρόταση αφορά στην κατασκευή χαμηλών τοίχων -ξερολιθιές- στη βάση των δένδρων, εξομαλύνοντας έτσι την έντονη κλίση του εδάφους. Πρόκειται για λιτές κατασκευές, που ενσωματώνονται στο τοπίο, καθώς η κατασκευή τους προκύπτει από τη συλλογή τής πέτρας στη συγκεκριμένη τοποθεσία.

κδ >> Κάδος απορριμμάτων

Ο κάδος απορριμμάτων προτείνεται να κατασκευαστεί από πλέγμα «daring», δηλαδή από το μεταλλικό πλέγμα, που ήδη χρησιμοποιείται στην περιοχή για τις περιφράξεις.

Προτείνεται μια απλή κατασκευή ενός κυλίνδρου από πλέγμα που πατώνεται στο έδαφος. Η σακούλα απορριμμάτων στερεώνεται στα κομ-

ΔΗΜΟΣΚΟΠΗΣΗ ΤΕΕ

Ένας στους δύο έχει ξανακαθίσει στο θρανίο

Η ΣΥΝΤΡΙΠΤΙΚΗ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ ΘΕΩΡΕΙ «ΕΚ ΤΩΝ ΩΝ ΟΥΚ ΑΝΕΥ» ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ/ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Η τεχνική και η τεχνολογία εξελίσσεται πολύ γρήγορα, οι απαιτήσεις της οικονομίας μεγεθύνονται, το γνωστικό αντικείμενο του διπλωματούχου μηχανικού, παρ' όλο που από τις βασικές σπουδές είναι κιάλος πολύ

κολουθήσουν κάποιο σεμινάριο έως τώρα.

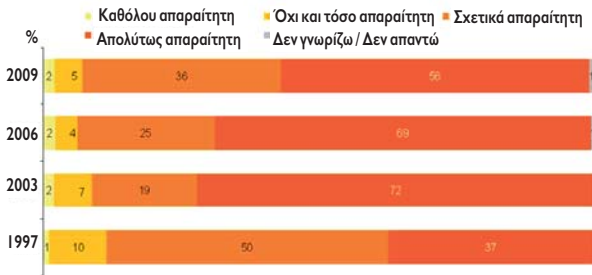
Το αίτημα της κατάρτισης/επιμόρφωσης παραμένει διαχρονικό και αυτό επιβεβαιώνει ότι είναι οι επιστημονικές εξελίξεις που την καθιστούν σε κάθε χρονική περίοδο αναγκαία.

ων θα πρέπει να γίνεται μετά από 5-10 χρόνια επαγγελματικής δράσης.

Στην κορυφή όσων επιθυμούν τη συμμετοχή σε επιμορφωτικά σεμινάρια βρίσκονται οι αγρονόμοι - τοπογράφοι και οι ηλεκτρολόγοι, τους οποίους ακολουθούν «κατά πόδας» οι μεταλλειολόγοι και οι πολιτικοί μηχανικοί. Σε κάποιο βαθμό, τα ευρήματα αναδεικνύουν και την αναγκαιότητα για ένα ευρύ φάσμα προγραμμάτων κατάρτισης/επιμόρφωσης που θα πρέπει να προσφέρονται στους διπλωματούχους μηχανικούς.

ση επιχειρήσεων και το μάρκετινγκ, μεταξύ των ηλεκτρονικών και ηλεκτρολόγων, το περιβάλλον, μεταξύ των αγρονόμων - τοπογράφων, των μεταλλειολόγων και των χημικών μηχανικών, η εξοικονόμηση ενέργειας, μεταξύ των αρχιτεκτόνων και των μηχανολόγων, ενώ έχει υποχωρήσει σε σχέση με το παρελθόν το ενδιαφέρον για τα λύματα, τα απόβλητα και τη ρύπανση και το μικρότερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι βιοτεχνολογικές εφαρμογές, όπως, επίσης, τα βιομηχανικά.

Πόσο απαραίτητη θεωρείτε την επαγγελματική κατάρτιση / επιμόρφωση στην εύρεση εργασίας ως διπλωματούχος μηχανικός;
Διαχρονική ανάλυση

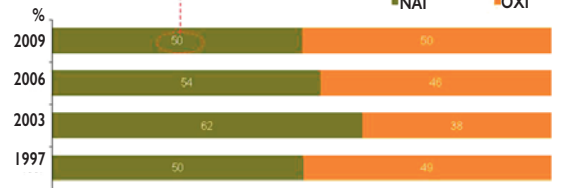
υψηλό, χρειάζεται να εμπλουτίζεται διαρκώς κατά τα χρόνια της επαγγελματικής δράσης.

Η συντριπτική πλειοψηφία των διπλωματούχων μηχανικών (πάνω από 90%) το έχει κατανοήσει και το επιθυ-

‘Άλλωστε, όλες ανεξαιρέτως οι ειδικότερες διπλωματούχων μηχανικών επιθυμούν πλέον σε κάποια φάση να συμμετάσχουν σε επιμορφωτικά σεμινάρια. Μάλιστα, ένας στους δύο υποστηρίζει ότι η επιμόρφωση πρέπει να

Έχετε παρακολουθήσει κάποιο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης / επιμόρφωσης;
Διαχρονική ανάλυση

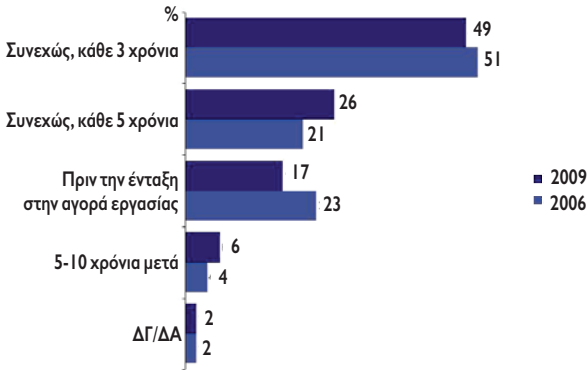
ΝΑΥΠΗΓΟΙ 60%
ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΙ 57%
ΧΗΜΙΚΟΙ 56%

Όστόσο, τα σεμινάρια στους Η/Υ και γενικότερα στις νέες τεχνολογίες παραμένουν πολύ υψηλά στη ζήτηση, ακόμη και για τους ηλεκτρονικούς, όπως επίσης για τους αρχιτέκτονες και

Είναι φανερό ότι η επιλογή είναι σχεδόν άρρηκτα δεμένη με τις γενικότερες συζητήσεις που γίνονται και συνδέονται με μια μελλοντική προσδοκία για δημιουργία «πίτας» στην α-

Κατάλληλος χρόνος επαγγελματικής κατάρτισης / επιμόρφωσης
Διαχρονική ανάλυση

μεί, ενώ ήδη ένας στους δύο –όπως προκύπτει από τη μεγάλη δημοσκόπηση της «Public Issue» για λογαριασμό του ΤΕΕ– έχει ξανακαθίσει στο θρανίο, τουλάχιστον μια φορά στα χρόνια της επαγγελματικής του δραστηριότητας.

Οι ναυπηγοί, μηχανολόγοι και χημικοί μηχανικοί είναι από άποψη ειδικότητας εκείνοι που έσπευσαν να παρα-

είναι συνεχής και να γίνεται τουλάχιστον μια φορά κάθε τρία χρόνια(!), ενώ ένας στους τέσσερις κάθε πέντε χρόνια. Περίπου ένας στους πέντε θεωρεί ότι η κατάρτιση/επιμόρφωση θα πρέπει να γίνεται πριν την ένταξη στην αγορά εργασίας, ενώ μόλις ένα περίπου 5% των διπλωματούχων μηχανικών πιστεύει ότι ο εμπλουτισμός των γνώσε-

Πόσο απαραίτητη θεωρείτε την επαγγελματική κατάρτιση / επιμόρφωση στην εύρεση εργασίας ως διπλωματούχος μηχανικός;
Ανάλυση ανά ειδικότητα

	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΟΣ	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑΣ	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΣ	ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ	ΑΓΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ	ΧΗΜΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΟΣ	ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΛΟΓΟΣ	ΝΑΥΠΗΓΟΣ	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ
Καθόλου απαραίτητη	2%	2%	3%	2%	1%	4%	2%	6%	3%	3%
Όχι και τόσο απαραίτητη	5%	5%	5%	6%	6%	1%	6%	2%	8%	7%
Όχι απαραίτητη (Καθόλου* Όχι και τόσο)	8%	7%	8%	8%	7%	5%	8%	8%	11%	10%
Σχετικά απαραίτητη	36%	34%	33%	41%	39%	27%	43%	38%	35%	42%
Απολύτως απαραίτητη	56%	59%	58%	50%	53%	67%	50%	54%	54%	48%
Απαραίτητη (Απολύτως* Σχετικά)	92%	92%	91%	91%	93%	93%	92%	92%	80%	90%
Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ	0%	0%	1%	1%	0%	1%	0%	0%	0%	0%

τους αγρονόμους - τοπογράφους, «Έδαφος», σε σχέση με το παρελθόν, έχουν κερδίσει οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, ιδίως μεταξύ των μηχανολόγων και των ηλεκτρολόγων, η διοίκη-

γορά, άρα και διασφάλιση της επαγγελματικής δράσης.

Ανεξάρτητα από αυτά, το βέβαιο είναι ότι τα συγκεκριμένα ευρήματα της μεγάλης δημοσκόπησης του ΤΕΕ,

Τομείς επαγγελματικής κατάρτισης

«Θα σας διαβάσω ενδεικτικά κάποιους τομείς επαγγελματικής κατάρτισης / επιμόρφωσης και θα ήθελα να επιλέξετε τρεις τομείς, στους οποίους κατά τη γνώμη σας εμφανίζονται περισσότερες ανάγκες για επαγγελματική κατάρτιση / επιμόρφωση των διπλωματούχων μηχανικών της ειδικότητάς σας»

Διαχρονική ανάλυση

Μέχρι τρεις απαντήσεις

	2009	2006	2003	1997
Η/Υ – Νέες Τεχνολογίες	58%	55%	69%	69%
Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας*	39%	34%	14%	17%
Διοίκηση Επιχειρήσεων/Marketing	37%	47%	50%	50%
Περιβάλλον/Προστασία και Διαχείριση	35%	32%	29%	30%
Εξοικονόμηση Ενέργειας	27%	19%	14%	15%
Διασφάλιση Ποιότητας	17%	25%	29%	33%
Υγιεινή και Ασφάλεια Εργασιακού Χώρου	14%	21%	18%	12%
Αποκαταστάσεις-Ανατύλιξη	14%	15%	4%	14%
Λύματα-Απόβλητα-Ρύπανση	10%	9%	5%	11%
Βιοτεχνολογικές Εφαρμογές	6%	7%	2%	5%
Βιομηχανικά Ηλεκτρονικά	6%	6%	2%	8%
Άλλος τομέας	2%	2%	2%	2%

* Στις Μετρήσεις 2003 και 1997, τα ποσοστά που αναφέρονται συμπεριλαμβάνουν τις αναφορές στην Ηλιακή Ενέργεια, η οποία υπήρχε σαν ανεξάρτητη επιλογή.

μπορούν να αποτελέσουν μια καλή βάση για τη διαμόρφωση ενός μεσοπρόθεσμου προγράμματος σεμιναρίων, το οποίο θα ανταποκρίνεται στις επιθυμίες των διπλωματούχων μηχανι-

κών και –αν λάβουμε υπόψη τις απαιτήσεις– θα πρέπει να αναπροσαρμόζεται με συχνότητα ζήτησις ή έστω 5ετίας για τους ίδιους πάνω κάτω υποψήφιους «μαθητές».

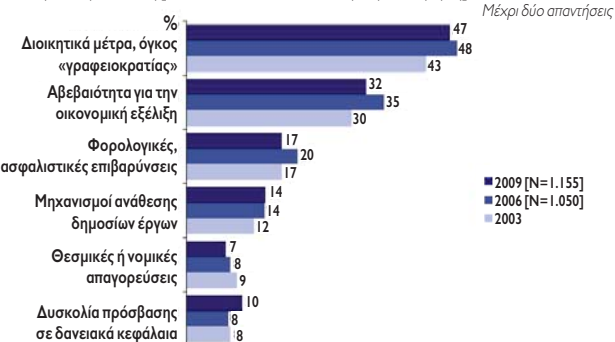
Η γραφειοκρατία εμπόδιο...

Διαχρονικά, όπως προκύπτει, η γραφειοκρατία συνιστά το μεγαλύτερο εμπόδιο για όσους διπλωματούχους μηχανικούς αναζητούν επαγγελματική διέξοδο στη δημιουργία δικής τους επιχείρησης. Το αμέσως επόμενο εμπόδιο είναι η αβεβαιότητα για την οικονομική εξέλιξη, καθώς η αγορά δεν διακρίνεται από συνέπεια και συνέχεια.

Εμπόδια που αντιμετώπισαν στη δημιουργία της επιχείρησης

«Τι εμπόδια αντιμετώπισατε στη διαδικασία δημιουργίας της επιχείρησής σας;»

Διαχρονική ανάλυση [Απαντούν όσοι έχουν ατομική επιχείρηση]

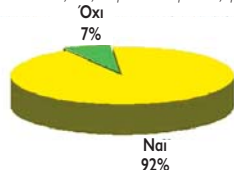

Για αλλού κίνησαν και αλλού έφτασαν

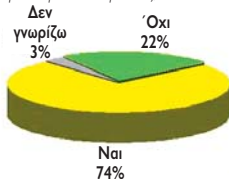
Επιλογή ειδικότητας

Ανάλυση στο σύνολο

«Οι σπουδές σας στην ειδικότητά σας ήταν μία από τις τρεις πρώτες ακαδημαϊκές σας επιλογές;»

«Αν σήμερα επιλέγατε ειδικότητα για σπουδές, θα επιλέγατε την ειδικότητά σας;»

Πολύς λόγος έχει γίνει –και από πολλές πλευρές– για το σύστημα εισαγωγής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, ειδικά με τις πανελλήνιες εξετάσεις. Ανάμεσα στα άλλα, έχει αναφερθεί ότι ο 18χρονος ή 18χρονη, για αλλού ξεκινά και αλλού βρίσκεται.

Αυτή την ελληνική... πρωτοτυπία διερεύνησε και η μεγάλη δημοσκόπηση για λογαριασμό του ΤΕΕ και τα ευρήματα δίνουν επιχειρήματα σε όσους υποστηρίζουν πως το σύστημα εισαγωγής στα Ανώτατα και Ανώτερα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας

μας πρέπει να αλλάξει.

Όπως προέκυψε, το 7% των διπλωματούχων Πολυτεχνικών Σχολών δεν είχαν καν μεταξύ των τριών πρώτων επιλογών τους την ειδικότητα την οποία τελικά έχουν (ειδικά για όσους απέκτησαν άδεια άσκησης επαγγέλματος μετά το 2006, το ποσοστό ανεβαίνει στο 11%). Εντυπωσιακό είναι ότι το 49% των μεταλλειολόγων και το 23% των αγρονόμων - τοπογράφων δηλώνει ότι δεν ήταν καν στις τρεις πρώτες επιλογές τους οι συγκεκριμένες σπουδές!

Το ποσοστό αυτό παραμένει στα-

θερό από το 1986 και μετά, ενώ αντίθετα φτάνει μόλις το 4% για όσους απέκτησαν άδεια άσκησης επαγγέλματος πριν το 1985. Αξιοσημείωτο είναι ότι την ίδια απάντηση δίνουν γυναίκες και άνδρες, και ότι δεν εξαρτάται από την περιοχική κατοικία.

Ακόμη πιο εντυπωσιακά είναι τα ευρήματα στο ερώτημα αν σήμερα θα επέλεγαν την ειδικότητα που κατέχουν: 22% δηλώνουν «όχι», με τους μεταλλειολόγους να φτάνουν στο εκπληκτικό 61%, τους χημικούς μηχανικούς στο 53%, τους ναυπηγούς στο 27%, τους αγρονόμους - τοπογράφους και τους στο 24% και τους πολι-

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΤΩΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

τικούς μηχανικούς στο 20%!

Στον αντίποδα βρίσκονται οι αρχιτέκτονες και οι ηλεκτρονικοί, μεταξύ των οποίων καταγράφονται τα μικρότερα αρνητικά ποσοστά.

Οι... «μετανιωμένοι» είναι πάρα πολλοί. Γενικώς πάνω από ένας στους πέντε, ώστε να αγνοηθεί ή άποψή τους σε μια ευρύτερη συζήτηση για τις αλλαγές στην Παιδεία, που θα πρέπει να γίνει συνολικά και συγκροτημένα.

Επιλογή ειδικότητας

Ανάλυση σε επιμέρους δημογραφικές και επαγγελματικές κατηγορίες

